

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 สร้างแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขั้นที่ 2 ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขั้นที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สร้างแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการสร้างสร้างแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การเตรียมการ

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

1.2 สังเคราะห์ข้อมูลเป็นร่างการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน จากเอกสาร จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการ เพื่อสร้างแบบสอบถาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวุฒิปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ที่มีวุฒิปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีประสบการณ์และ

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษา ในหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับที่ 1 โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

4.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และโครงสร้าง ตลอดจนภาษาที่ใช้

4.3 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานกรรมการ และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และโครงสร้าง ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแจ้งความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแสดงความคิดเห็นว่า “ตรง” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่ตรง” และ ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. วิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่ได้รับคืนมาจำนวน 5 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหา และนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.60 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ หรือตรงตามแนวคิดทฤษฎี ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้แนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน จำนวน 5 ขั้นตอน 55 แนวปฏิบัติที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความตรงทุกแนวปฏิบัติ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.00 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ฉ)

ขั้นที่ 2 ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษา

เอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ

นำแนวทางที่ได้ในขั้นที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามความเหมาะสมแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษา สำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีวุฒิตำปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากประชากรที่มีวุฒิตำปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 15 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นแนวทางตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 1 เพื่อสอบถามความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 224-226) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมประมาณร้อยละ	81-100
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมประมาณร้อยละ	61- 80
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมประมาณร้อยละ	41- 60
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมประมาณร้อยละ	21-40
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมประมาณร้อยละ	1- 20

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแนวทางที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความถูกต้อง

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมา ปรับปรุงแก้ไขข้อความในแบบสอบถามบางรายการตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบพร้อมทั้งแก้ไขข้อความในแบบสอบถามดังกล่าวถ้ามี เพื่อให้เป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่สมบูรณ์

4.4 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่สมบูรณ์สำหรับการศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแจ้งความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเพิ่มเติม ซึ่งได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ และ นำข้อมูลแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทาง ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน คือค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.0 จะถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน (ยูทช ไกยวรรณ, 2550, หน้า 199) ซึ่งปรากฏว่า มีความเหมาะสมทุกแนวปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษา

เอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยมีการดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการ

ผู้วิจัยนำผลจากขั้นความเหมาะสมมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 ซึ่งได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 39 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 224-226) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ	81-100
4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ	61- 80
3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ	41- 60
2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ	21-40
1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้หรือประมาณร้อยละ	1- 20

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชนที่มีความเหมาะสมสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

4.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความถูกต้อง

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมา ปรับปรุงแก้ไขข้อความในแบบสอบถามบางรายการตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบพร้อมทั้งแก้ไขข้อความในแบบสอบถามดังกล่าวถ้ามี เพื่อให้เป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่สมบูรณ์

4.4 นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่สมบูรณ์สำหรับการศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแจ้งความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิจารณาตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 33 ฉบับ คิดเป็นร้อยละเก้าสิบสาม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

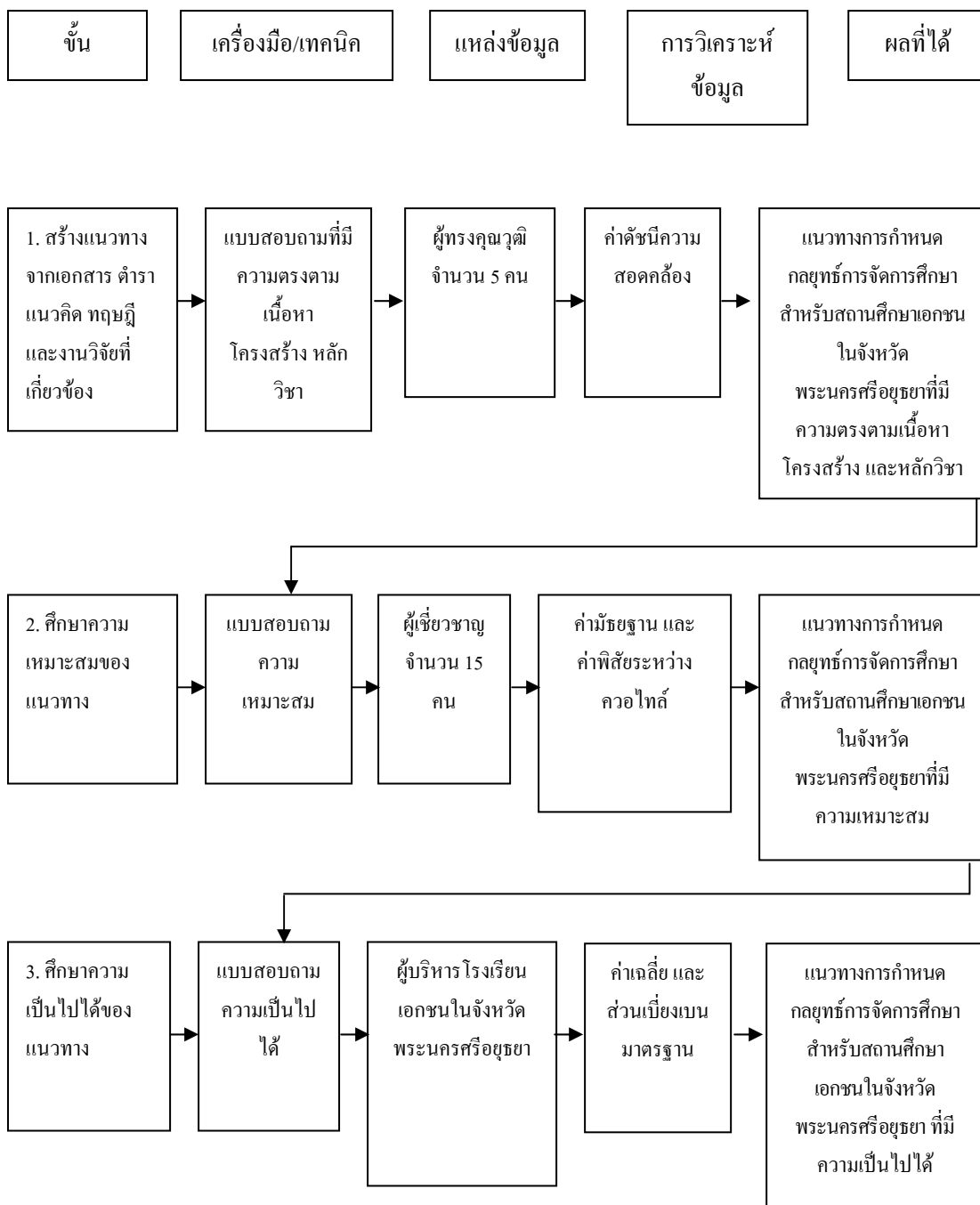
นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความเป็นไปได้ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามวิธีของ เบสท์ (Best, 1970, p.190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00	ถึง	1.49	หมายถึง	มีความเห็นว่ารายการปฏิบัตินี้เป็นไปได้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50	ถึง	2.49	หมายถึง	มีความเห็นว่ารายการปฏิบัตินี้เป็นไปได้น้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50	ถึง	3.49	หมายถึง	มีความเห็นว่ารายการปฏิบัตินี้เป็นไปได้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50	ถึง	4.49	หมายถึง	มีความเห็นว่ารายการปฏิบัตินี้เป็นไปได้มาก
ค่าเฉลี่ย	4.50	ถึง	5.00	หมายถึง	มีความเห็นว่ารายการปฏิบัตินี้เป็นไปได้มากที่สุด

กำหนดส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหาการกระจายของคะแนนแล้วนำมาแปลผลความหมาย โดยแปลความหมายควบคู่กับค่าเฉลี่ย ใช้วิธีการพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (วิเชียร เวลาคี, 2547, หน้า 64) ดังนี้

มากกว่า	1.00	แสดงว่า	มีการกระจายของข้อมูลมาก
	0.71 - 1.00	แสดงว่า	มีการกระจายของข้อมูลปานกลาง
	0.00 - 0.70	แสดงว่า	มีการกระจายของข้อมูลน้อย

จากการดำเนินงานทั้ง 2 ชั้น ผู้วิจัยสรุปขึ้นที่การดำเนินการวิจัยเรื่อง แนวทางการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกสำหรับสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย